

แนวทางการยกระดับทุนทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน
ตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตราชบุรี 1
Guidelines for Enhancing Teachers' Professional Capital
to Develop Higher Order Thinking Competency of Learners According
to a Competency-Based Curriculum in Secondary Schools under
Ratchaburi Cluster 1

ปาไลตา อ้นสุข^{1,*}, วรณวิศา สืบบุญสมณ์ คล้ายจำแลง² และสุदारัตน์ สารสว่าง³
Palita Onasuk^{1,*}, Wanwisa Suebnusorn Klaijumlang² and Sudarat Sarnswang³

(Received: May 8, 2023; Revised: Jun 9, 2023; Accepted: Jun 12, 2023)

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาแนวทางในการยกระดับทุนทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน ตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการยกระดับทุนทางวิชาชีพครู กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู จำนวน 181 คน โรงเรียนมัธยมศึกษาสหวิทยาเขตราชบุรี 1 จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการยกระดับทุนทางวิชาชีพครู; 2) วิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นด้วยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 10 ท่าน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง แล้ววิเคราะห์ Empathy map; และ 3) สังเคราะห์แนวทางการยกระดับทุนทางวิชาชีพครู ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 10 ท่าน โดยสังเคราะห์ร่วมกับผลการวิจัยจากขั้นตอนที่ 1 และ 2

ผลการวิจัย พบว่า 1) ความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านทุนมนุษย์ ($PNI_{modified} = 0.145$) 2) สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น คือ ครูใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ไม่ส่งเสริม

¹ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ 10900

M.Ed. Educational Administration, Faculty of Education, Kasetsart University, Bangkok 10900, Thailand

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ 10900

Lecturer of the Program of Educational Administration, Faculty of Education, Kasetsart University, Bangkok 10900, Thailand

³ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ 10900

Lecturer of the Program of Educational Administration, Faculty of Education, Kasetsart University, Bangkok 10900, Thailand

* Corresponding author. e-mail: Palita.o@ku.th

การพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูง ขาดความตระหนักถึงความสำคัญของสมรรถนะการคิดขั้นสูง และขาดการเชื่อมโยงองค์ความรู้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์จริงในชีวิต และ 3) แนวทางการยกระดับทุนทางวิชาชีพครูฯ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนครู ศึกษานิเทศก์ มีการนิเทศ ติดตาม ให้คำแนะนำวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสมรรถนะการคิดขั้นสูง

คำสำคัญ: ทุนทางวิชาชีพครู สมรรถนะการคิดขั้นสูง หลักสูตรฐานสมรรถนะ

ABSTRACT

The objectives of this research were to: 1) Study the current and desirable states and assess the need for enhancing teachers' professional capital to develop higher order thinking competency of learners according to a competency-based curriculum in secondary schools under Ratchaburi cluster 1 using the current and desirable state questionnaire with 181 teachers who were selected by multi-stage sampling; 2) Analyze the causes of the needs through interviews with ten key informants who are school administrators and teachers, which then were analyzed by an empathy map; and 3) Synthesize guidelines for enhancing teachers' professional capital from a content analysis of interview results with ten school administrators and teachers, together with results from steps one and two above.

The results showed that: 1) The highest need was found at the human capital ($PNI_{modified} = 0.145$). 2) The needs were caused by the fact that teachers' learning management method did not promote learners' higher order thinking competencies, lack of awareness of the importance of higher thinking competencies, and lack of linking knowledge to real-life situations. 3) As the guidelines, the administrators, the peer teachers, and the educational supervisors should supervise, follow up, and give advices to teachers regarding learning management that promote learners' higher order thinking competencies.

Keywords: Teachers' professional capital, Higher order thinking competency, Competency-based curriculum

บทนำ

ศตวรรษที่ 21 เป็นช่วงที่เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีหรือการพลิกผันทางดิจิทัล (Digital Disruption) ทำให้สังคมเต็มไปด้วยข้อมูลสารสนเทศที่มีทั้งข้อมูลที่เป็นจริง ข้อมูลที่เป็นเท็จ

หรือข้อมูลที่ถูกแต่งเติมจากความคิดเห็นของบุคคลอื่น อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว หรือการเกิดเหตุการณ์บางอย่างที่ไม่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าเกิดขึ้นได้อยู่บ่อยครั้ง โดยอาจเป็น เหตุการณ์ที่มีความผันผวน (Volatility) ความไม่แน่นอน (Uncertainty) ความซับซ้อน (Complexity) และความคลุมเครือ (Ambiguity) กล่าวได้ว่าเป็นยุคของโลกผันผวน หรือ VUCA World (โชติกา ใจทิพย์ และกฤษดา เขียววัฒนสุข, 2561; Bennett & Lemoine, 2014) เหตุการณ์ เหล่านี้เป็นสภาพแวดล้อมที่ท้าทายต่อการดำเนินชีวิต การเรียนรู้และการประกอบอาชีพของผู้เรียน ในอนาคต โดยผู้ที่มีสมรรถนะการคิดขั้นสูง จะสามารถระบุปัญหาภายใต้สถานการณ์ที่ยาก และซับซ้อน สามารถเสนอสาเหตุของปัญหา อีกทั้ง สามารถตรวจสอบความน่าเชื่อถือ ของแหล่งข้อมูล และข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการตัดสินใจในการออกแบบวิธีการหรือนวัตกรรม เพื่อแก้ไขปัญหาให้ได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564) ดังนั้น การตระหนัก และให้ความสำคัญกับการส่งเสริมสมรรถนะการคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking : HOT) ให้แก่ ผู้เรียน จึงมีความสำคัญในการเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่มีศักยภาพ มีความรู้เท่าทันข้อมูล สามารถ พิจารณาข้อมูลประกอบการคิดและตัดสินใจจากแหล่งที่มาที่น่าเชื่อถือได้อย่างครอบคลุม และเหมาะสม

ผู้ประกอบวิชาชีพครูนั้น เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญในการชี้นำ ดำเนินการ สร้างสรรค์ แก้ปัญหาและพัฒนาการศึกษาในทุกระดับ เป็นวิชาชีพที่ได้รับความไว้วางใจและความคาดหวัง ของสังคม เนื่องจากการเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน ให้เป็นคนดี คนเก่ง สามารถพัฒนาสังคม และประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า อาชีพครูจึงได้รับการยอมรับให้เป็น วิชาชีพขั้นสูง (ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์, 2561; ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และนักรบ หมี่แสน, 2560) อีกทั้ง ประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่องนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กำหนดให้มีการส่งเสริมสนับสนุนวิชาชีพครู และส่งเสริมให้สถานศึกษานำหลักสูตรฐาน สมรรถนะไปสู่การปฏิบัติ พัฒนาและบูรณาการกระบวนการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผลฐาน สมรรถนะสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน เพื่อสร้างตรรกะความคิดแบบเป็นเหตุเป็นผล และสร้างสมรรถนะ ที่สำคัญจำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 ให้แก่ผู้เรียน นำมาซึ่งการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนาวิชาชีพของครูอย่างเป็นระบบ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2565)

การเปลี่ยนแปลงด้านนโยบายระดับชาติข้างต้นสอดคล้องกับแนวคิดของ Hargreaves and Fullan (2012) จากหนังสือ Professional Capital: Transforming Teaching in Every School ซึ่งได้กล่าวถึงการให้ความสำคัญกับการพัฒนาทุนทางวิชาชีพครูสู่การเป็นครูมืออาชีพ โดยให้ ความหมายของ ทุนทางวิชาชีพครู คือ การพัฒนาและบูรณาการอย่างเป็นระบบของทุน 3 ประเภท ได้แก่ ทุนมนุษย์ (Human capital) ทุนทางสังคม (Social capital) และทุนทางการตัดสินใจ (Decisional capital) โดยระบบของทุนทั้ง 3 ประเภทนี้ สามารถเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนา

ตนเองของครู เพื่อไปสู่จุดสูงสุดของการปฏิบัติหน้าที่ครูอย่างมีประสิทธิภาพหรือการเป็นครูมืออาชีพ และบรรลุจุดมุ่งหมายหลักของการจัดการศึกษา คือ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จ

จากการพิจารณาแผนการพัฒนาศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตราชบุรี 1 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตราชบุรี 1 มีพันธกิจและเป้าประสงค์ที่มุ่งเน้นการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาให้ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นมืออาชีพ มุ่งมั่นพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีความสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย ให้มีความสำคัญกับการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียน เสริมสร้างศักยภาพครูให้เป็นครูยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา แนวทางการยกระดับทุนทางวิชาชีพครู ในด้านทุนมนุษย์ ด้านทุนทางสังคม และด้านทุนทางการตัดสินใจ เพื่อพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน ตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตราชบุรี 1 โดยศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นฯ สาเหตุของความต้องการจำเป็นฯ และสังเคราะห์แนวทางการยกระดับทุนทางวิชาชีพครูฯ เพื่อเป็นข้อมูลและองค์ความรู้ให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำไปใช้ในการวางแผนเตรียมความพร้อมการยกระดับทุนทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียนตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ สู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

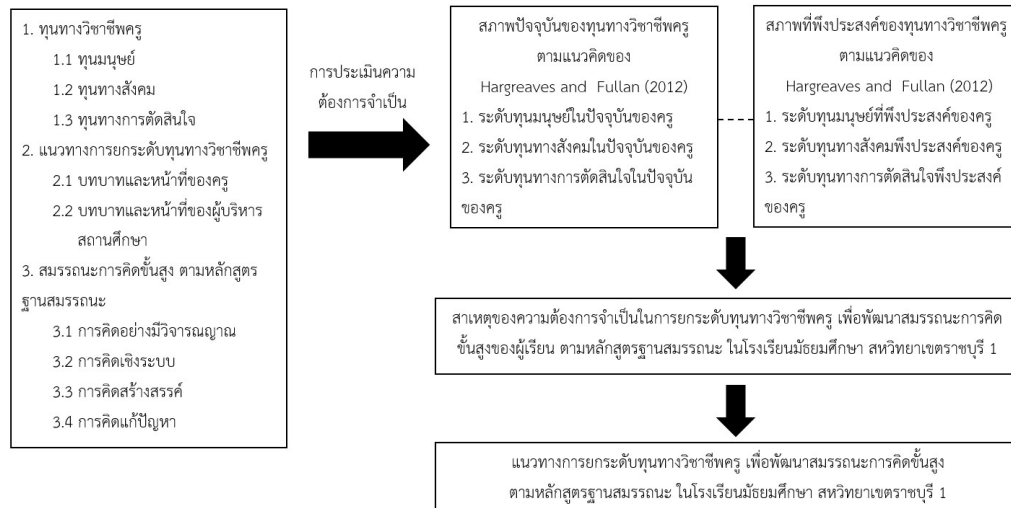
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการยกระดับทุนทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน ตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตราชบุรี 1
2. เพื่อศึกษาสาเหตุของความต้องการจำเป็นในการยกระดับทุนทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน ตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตราชบุรี 1
3. เพื่อสังเคราะห์แนวทางการยกระดับทุนทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน ตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตราชบุรี 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัย พัฒนาขึ้นตามแนวคิดของ Hargreaves and Fullan (2012) ซึ่งได้เสนอแนวคิดทุนทางวิชาชีพครู โดยให้ความหมายว่า ทุนทางวิชาชีพครู คือ การพัฒนาและบูรณาการอย่างเป็นระบบของทุน 3 ประเภท ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางสังคม และทุนทางการตัดสินใจ ในวิชาชีพครู เพื่อนำไปสู่จุดสูงสุดของการปฏิบัติหน้าที่ครูอย่างมีประสิทธิภาพหรือเป็นครูมืออาชีพ

โดยได้บูรณาการแนวคิดดังกล่าวกับขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์ของสวิมล ว่องวานิช (2558) ที่มี 3 ขั้นตอน ได้แก่ การระบุความต้องการจำเป็น การหาสาเหตุของความต้องการจำเป็น และการเสนอแนวทางแก้ไข และประเภทของการคิดขั้นสูง 4 ประเภทตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ ได้แก่ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดเชิงระบบ การคิดสร้างสรรค์ และการคิดแก้ปัญหา แสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed method) โดยขั้นตอนการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	วิธีการวิจัย	ผู้ให้ข้อมูล
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น	การวิจัยเชิงปริมาณ (สำรวจด้วยแบบสอบถาม)	ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตราชบุรี 1
ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น	การวิจัยเชิงคุณภาพ (สัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และวิเคราะห์ Empathy map)	ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 10 ท่าน
ขั้นตอนที่ 3 การสังเคราะห์แนวทาง การยกระดับทนทางวิชาชีพครู	การวิจัยเชิงคุณภาพ (สัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และวิเคราะห์เนื้อหา)	ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 10 ท่าน กลุ่มเดียวกับขั้นตอนที่ 2

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย คือ ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตราชบุรี 1 จำนวน 5 โรงเรียน มีครูจำนวนทั้งสิ้น 349 คน ใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) พบว่าได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 181 คน สุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ประกอบด้วย การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ตามขนาดของโรงเรียน การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา โดยกำหนดจำนวนครูเป็นร้อยละ 50 จากจำนวนครูทั้งหมดในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย คือ การสุ่มครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความสะดวก ในการตอบแบบสอบถาม ได้กลุ่มตัวอย่างจริง 181 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ ที่ต้องการ 181 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการยกระดับทุนทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน ตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตราชบุรี 1 แบบตอบสนองคู่ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของ Likert (1961) จำนวน 32 ข้อ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เพื่อหาค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item – Objective Congruence Index: IOC) พบว่าแบบสอบถามมีค่า IOC เท่ากับ 0.67-1.00 และหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (alpha coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach (1951) พบว่า แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของทุนทางวิชาชีพครู มีค่าความเชื่อมั่น ของด้านที่ 1 ทุนมนุษย์ จำนวน 16 ข้อ มีค่าเท่ากับ 0.969 ด้านที่ 2 ทุนทางสังคม จำนวน 9 ข้อ มีค่าเท่ากับ 0.948 และด้านที่ 3 ทุนทางการตัดสินใจ จำนวน 7 ข้อ มีค่าเท่ากับ 0.966 และค่าความ เชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ (Cronbach's Alpha: α) มีค่าเท่ากับ 0.980

2.2 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เรื่องแนวทางการยกระดับทุนทางวิชาชีพครู มีข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้กับครูที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึง กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ด้วยกระบวนการ Think aloud เพื่อตรวจสอบ Face validity หรือความชัดเจน ของภาษาที่ใช้ (Clarity) ความเป็นที่เข้าใจได้ (Comprehensiveness) และความเหมาะสมกับการนำ แบบสัมภาษณ์ไปใช้กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Appropriateness)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการยกระดับ ทุนทางวิชาชีพครู พร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลส่งให้กับผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษา สหวิทยาเขตราชบุรี 1 จำนวน 5 โรงเรียนด้วยตนเอง เพื่อขอความอนุเคราะห์

จากทางโรงเรียนในการแจกแบบสอบถามให้แก่ครู จำนวนทั้งสิ้น 181 ฉบับ จากนั้นประสานงานเพื่อขอความอนุเคราะห์และนัดหมายการสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งตามกระบวนการวิจัย 3 ขั้นตอน แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นฯ	แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ฯ	ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $PNI_{modified}$
ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นฯ	สัมภาษณ์โดยใช้แบบ สัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง	วิเคราะห์ Empathy map
ขั้นตอนที่ 3 การสังเคราะห์แนวทาง การยกระดับทุนทางวิชาชีพครูฯ	วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นฯ ร่วมกับประเด็นสำคัญ จากการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง	วิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นฯ แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นฯ ที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง ($n = 181$)

แนวทาง การยกระดับ ทุนทางวิชาชีพครูฯ	สภาพปัจจุบัน (D)			สภาพ ที่พึงประสงค์ (I)			ความ ต้องการ จำเป็น ($PNI_{modified}$)	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ		
ด้านที่ 1 ทุนมนุษย์	4.051	1.022	มาก	4.604	0.638	มากที่สุด	0.145	1

ตารางที่ 3 (ต่อ)

แนวทางการ ยกระดับ ทุนทางวิชาชีพครู ๓	สภาพปัจจุบัน (D)			สภาพ ที่พึงประสงค์ (I)			ความ ต้องการ จำเป็น (PNI _{modified})	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ		
ด้านที่ 2 ทุนทางสังคม	4.216	0.935	มาก	4.662	0.611	มากที่สุด	0.114	2
ด้านที่ 3 ทุนทางการ ตัดสินใจ	4.254	0.900	มาก	4.712	0.582	มากที่สุด	0.111	3

ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการยกระดับทุนทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน ตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตราชบุรี 1 โดยภาพรวม ครูมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันด้านทุนทางการตัดสินใจ สูงที่สุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.254$) และครูมีระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์ ด้านทุนทางการตัดสินใจ สูงที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.712$) และความต้องการจำเป็นด้านที่สูงที่สุด คือ ด้านทุนมนุษย์ (PNI_{modified} = 0.145)

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสาเหตุของความต้องการจำเป็น ในการยกระดับทุนทางวิชาชีพครูฯ โดยกำหนดประเด็นสัมภาษณ์จากข้อคำถามที่เป็นความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 ของแต่ละด้าน แล้ววิเคราะห์ Empathy map จากผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 10 ท่าน เพื่อให้ทราบถึงสิ่งที่ผู้บริหารและครูคิดและรู้สึก (Think and Feel) เห็น (See) ได้ยิน (Hear) พูดและทำ (Say and do) ตลอดจนปัญหา/อุปสรรค (Pain) และความต้องการ/ความปรารถนา (Gain) ของผู้ให้สัมภาษณ์ จากนั้นนำมาวิเคราะห์เชิงลึกเพื่อระบุสาเหตุของความต้องการจำเป็น ในการยกระดับทุนทางวิชาชีพครูฯ ในบริบทของผู้ให้ข้อมูลสำคัญแต่ละท่าน ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงปริมาณ (Quantitative content analysis) ซึ่งทำให้ทราบความถี่ของคำตอบที่ซ้ำกันของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 10 ท่าน โดยพิจารณาเชื่อมโยงกับคำตอบความต้องการจำเป็นของข้อคำถามที่เป็นความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 ของแต่ละด้าน แสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการศึกษาสาเหตุของความต้อการจำเป็นในการยกระดับทุนทางวิชาชีพครูฯ

ลำดับความต้อการจำเป็น ในการยกระดับทุนทางวิชาชีพครูฯ	สาเหตุของความต้อการจำเป็น ในการยกระดับทุนทางวิชาชีพครูฯ ในมุมมองของผู้บริหารสถานศึกษาและครู
ลำดับที่ 1 คือ ทุนมนุษย์	
ครูใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design thinking) ในการจัดการเรียนรู้ ($PNI_{modified} = 0.309$)	1) ครูใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ไม่ส่งเสริมการพัฒนา สมรรถนะการคิดขั้นสูง (ความถี่ = 6) 2) ครูขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนา สมรรถนะการคิดขั้นสูงให้กับนักเรียน (ความถี่ = 2) 3) ครูยังขาดการเชื่อมโยงองค์ความรู้แต่ละวิชาให้ ผู้เรียน ในการค้นหาความรู้ด้วยตนเอง (ความถี่ = 2)
ลำดับที่ 2 คือ ทุนทางสังคม	
ครูร่วมมือกับเพื่อนร่วมวิชาชีพ เพื่อวางแผนการพัฒนาสมรรถนะการคิด ขั้นสูงให้แก่ผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ($PNI_{modified} = 0.309$)	1) ครูขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และวางแผนร่วมกัน เพื่อพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน (ความถี่ = 5) 2) ครูเข้าร่วมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จากระเบียบข้อบังคับ ไม่เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันอย่างแท้จริง (ความถี่ = 3)
ลำดับที่ 3 คือ ทุนทางการตัดสินใจ	
ครูตัดสินใจใช้วิธีการวัดและประเมินผล สมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน ได้อย่างเหมาะสมและเที่ยงธรรม ($PNI_{modified} = 0.243$)	ครูตัดสินใจใช้วิธีการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการเดิม ไม่หลากหลายและไม่ส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะ การคิดขั้นสูงของผู้เรียน (ความถี่ = 5)

จากตารางที่ 4 ผลการศึกษาสเหตุของความต้อการจำเป็นในการยกระดับทุนทางวิชาชีพครูฯ พบว่า สาเหตุของความต้อการจำเป็นในการยกระดับทุนทางวิชาชีพครูฯ ด้านทุนมนุษย์ ในมุมมองของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ที่มีความสอดคล้องกัน ได้แก่ ครูใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ไม่ส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูง ซึ่งครูขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงให้กับนักเรียน และครูยังขาดการเชื่อมโยงองค์ความรู้แต่ละวิชาให้สอดคล้องกับสถานการณ์จริงในชีวิต

สาเหตุของความต้องการจำเป็นในการยกระดับทุนทางวิชาชีพครูฯ ด้านทุนทางสังคม ในมุมมองของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ที่มีความสอดคล้องกัน ได้แก่ ครูขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และวางแผนร่วมกัน เพื่อพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน และครูเข้าร่วมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพจากระเบียบข้อบังคับ ไม่เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างแท้จริง

สาเหตุของความต้องการจำเป็นในการยกระดับทุนทางวิชาชีพครูฯ ด้านทุนทางการตัดสินใจ ในมุมมองของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ที่มีความสอดคล้องกัน คือ ครูตัดสินใจใช้วิธีการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการเดิม ไม่หลากหลายและไม่ส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน

ขั้นตอนที่ 3 การสังเคราะห์แนวทางการยกระดับทุนทางวิชาชีพครูฯ จากการสังเคราะห์ประเด็นสำคัญจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 10 ท่าน ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ร่วมกับข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 และ 2 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวทางการยกระดับทุนทางวิชาชีพครูฯ ด้านทุนมนุษย์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนครู ศิกษานิเทศก์ มีการนิเทศ ติดตาม และให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน และครูควรปรับใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงให้กับผู้เรียนมากขึ้น

แนวทางการยกระดับทุนทางวิชาชีพครูฯ ด้านทุนทางสังคม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สร้างความตระหนักและความร่วมมือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในการวางแผนพัฒนาทุนทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน

แนวทางการยกระดับทุนทางวิชาชีพครูฯ ด้านทุนทางการตัดสินใจ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง พัฒนาและตัดสินใจเลือกใช้ระบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย สอดคล้องกับการพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นการวัดและประเมินผลระหว่างเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment for learning) และเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Personalized learning)

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการยกระดับทุนทางวิชาชีพครูฯ พบว่า ครูมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน ด้านทุนทางการตัดสินใจ สูงที่สุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.254$) และครูมีระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์ ด้านทุนทางการตัดสินใจ สูงที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.712$) และความต้องการจำเป็นด้านที่สูงที่สุด คือ ด้านทุนมนุษย์ ($PNI_{\text{modified}} = 0.145$)

2. การศึกษาสาเหตุของความต้องการจำเป็นในการยกระดับทุนทางวิชาชีพครูฯ ด้านทุนมนุษย์ ในมุมมองของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ที่มีความสอดคล้องกันมากที่สุด คือ ครูใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ไม่ส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูง สาเหตุของความต้องการจำเป็น

ในการยกระดับทุนทางวิชาชีพครู ด้านทุนทางสังคม ในมุมมองของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีความสอดคล้องกันมากที่สุด คือ ครูขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และวางแผนร่วมกัน เพื่อพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน และสาเหตุของความต้องการจำเป็นในการยกระดับทุนทางวิชาชีพครู ด้านทุนทางการตัดสินใจ ในมุมมองของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีความสอดคล้องกันมากที่สุด คือ ครูตัดสินใจใช้วิธีการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการเดิม ไม่หลากหลายและไม่ส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน

3. แนวทางการยกระดับทุนทางวิชาชีพครู ด้านทุนมนุษย์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนครู ศึกษานิเทศก์ มีการนิเทศ ติดตาม และให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน และครูควรปรับใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงให้กับผู้เรียนมากขึ้น แนวทางการยกระดับทุนทางวิชาชีพครู ด้านทุนทางสังคม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักและความร่วมมือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา และครู ในการวางแผนพัฒนาทุนทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน และแนวทางการยกระดับทุนทางวิชาชีพครู ด้านทุนทางการตัดสินใจ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง พัฒนาและตัดสินใจเลือกใช้ระบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย สอดคล้องกับการพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นการวัดและประเมินผลระหว่างเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการยกระดับทุนทางวิชาชีพครู พบว่า โดยภาพรวม ครูมีระดับการปฏิบัติในสภาพปัจจุบัน ด้านทุนทางการตัดสินใจ สูงที่สุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.254$) และครูมีระดับการปฏิบัติในสภาพที่พึงประสงค์ ด้านทุนทางการตัดสินใจ สูงที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.712$) และความต้องการจำเป็นด้านที่สูงที่สุด คือ ด้านทุนมนุษย์ ($PNI_{modified} = 0.145$) ซึ่งความต้องการจำเป็นด้านทุนมนุษย์สูงที่สุดนั้น อาจมีสาเหตุมาจากการปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (วPA) ที่ส่งเสริมการยกระดับความสามารถในตัวครู โดยการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะประจำวิชา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะที่สำคัญตามหลักสูตร ส่งเสริมผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนและเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาชีพครู (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2564, น. 6) และอาจมีสาเหตุจากการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูง ตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ เป็นเรื่องใหม่สำหรับครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตราชบุรี 1 เนื่องจากจังหวัดราชบุรีไม่ได้จัดอยู่ใน

กลุ่มโรงเรียนนำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่สมัครเข้าร่วมการวิจัยหลักสูตรฐานสมรรถนะ ส่งผลให้ขาดการวางแผนเพื่อขับเคลื่อนการยกระดับทุนทางวิชาชีพครู เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการคิดขั้นสูง ตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ จึงส่งผลให้ครูมีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 คือ การพัฒนา ด้านทุนมนุษย์

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ศึกษาสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการยกระดับทุนทางวิชาชีพครูฯ พบว่า สาเหตุของความต้องการจำเป็นในการยกระดับทางวิชาชีพครูฯ ด้านทุนมนุษย์ คือ ครูใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ไม่ส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูง ซึ่งขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงให้กับผู้เรียน สอดคล้องกับผลจากการวิเคราะห์ดัชนีความต้องการจำเป็นในด้านทุนมนุษย์ รายข้อ พบว่า ความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 คือ ครูใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ ในการจัดการเรียนรู้ ($PNI_{modified} = 0.309$) สะท้อนให้เห็นว่าครูส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถาม อาจไม่ตระหนักถึงการประยุกต์ใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ ในการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ ที่สามารถพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียนได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มานิตย์ อาษานอก (2561, น. 6-12) พบว่า ผู้เรียนที่ได้เรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ สามารถพัฒนาทักษะการคิดแก้ไขปัญหาเชิงสร้างสรรค์ได้มากขึ้น และยังสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมรูปแบบใหม่ ที่ช่วยแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันและสังคมได้

สาเหตุของความต้องการจำเป็นฯ ด้านทุนทางสังคม คือ ครูขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และวางแผนร่วมกัน เพื่อพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน สอดคล้องกับผลจากการวิเคราะห์ดัชนีความต้องการจำเป็น ด้านทุนทางสังคม รายข้อ พบว่า ความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 คือ ครูร่วมมือกับเพื่อนร่วมวิชาชีพ เพื่อวางแผนการพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงให้แก่ผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ($PNI_{modified} = 0.309$) ซึ่งอาจชี้ให้เห็นได้ว่า การกำหนดให้สถานศึกษาขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ไม่ประสบผลสำเร็จในการสร้างสังคมแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรทางการศึกษาอย่างแท้จริง ในขณะที่ Miedijensky, Sasson and Yehuda (2021, pp. 577-598) พบว่าการจัดตั้งชุมชนการเรียนรู้ของครู เพื่อการเรียนรู้และออกแบบการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน ส่งผลในเชิงบวกต่อการพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาทุนทางสังคม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทุนมนุษย์ของครูในด้านการจัดการเรียนรู้ได้ (Hargreaves & Fullan, 2012, pp. 89-92)

สาเหตุของความต้องการจำเป็นฯ ด้านทุนทางการตัดสินใจ คือ ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่ไม่ส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูง สอดคล้องกับผลจากการวิเคราะห์ดัชนีความต้องการจำเป็น ด้านทุนทางการตัดสินใจ รายข้อ พบว่า ความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 คือ ครูตัดสินใจใช้วิธีการวัดและประเมินผล สมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน ได้อย่างเหมาะสม

และเที่ยงธรรม ($PNI_{modified} = 0.243$) สอดคล้องกับงานวิจัยของ อังคณา อ่อนธานี (2564, น. 406) ที่ได้รับพบว่า ความสามารถในการประเมินผลการคิดขั้นสูง เป็นสมรรถนะของครูที่ต้องมีเพื่อการพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 การสังเคราะห์แนวทางการยกระดับทุนทางวิชาชีพครูฯ ด้านทุนมนุษย์ คือ ครูควรปรับใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงให้กับผู้เรียนมากขึ้น และครูควรตระหนักในสำคัญของการพัฒนาทุนมนุษย์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ประจำปีงบประมาณ 2566 ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตราชบุรี 1 ได้กำหนดให้มีการพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง ซึ่งเกี่ยวข้องกับการพัฒนาตนเองของครู และมีลักษณะสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (พ.ศ. 2561-2565) ที่ได้กำหนดกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big rocks) โดยระบุให้ยกระดับครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ได้รับการพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ

แนวทางการยกระดับทุนทางวิชาชีพครูฯ ด้านทุนทางสังคม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สร้างความตระหนักและความร่วมมือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา และครู ในการวางแผนพัฒนาทุนทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน แสดงให้เห็นว่า ความร่วมมือเพื่อการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นจุดเริ่มต้นของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างเพื่อนร่วมวิชาชีพ สอดคล้องกับที่ Hargreaves and Fullan (2012, p. 92) ได้ระบุว่า การสร้างสังคมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เปิดใจและไว้วางใจเพื่อนร่วมวิชาชีพ ในการสร้างบรรทัดฐาน การปฏิบัติงานร่วมกัน มีความเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างกัน สร้างแรงผลักดันอย่างไม่ลดละ ในการพัฒนาตนเองร่วมกัน จะสามารถส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ของครูเกิดเป็นระบบการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยหลากหลายวิธีการ อีกทั้ง สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการศึกษา จังหวัดราชบุรี (พ.ศ. 2562-2565) ที่กำหนดให้ขับเคลื่อนการเสริมขีดสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการจัดการเรียนรู้ด้วยชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดราชบุรี, 2563)

แนวทางการยกระดับทุนทางวิชาชีพครูฯ ด้านทุนทางการตัดสินใจ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรพัฒนาและตัดสินใจเลือกใช้ระบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย สอดคล้องกับการพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นการวัดและประเมินผลระหว่างเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล สังเกตได้ว่าการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลนั้นต้องได้รับความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในระดับ

เขตพื้นที่การศึกษาร่วมกับ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ในการแบ่งปัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และร่วมกันตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ซึ่งเป็นภารกิจสำคัญของสถานศึกษา (Hargreaves & Fullan, 2012, pp. 95-96) และสอดคล้องกับ แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดราชบุรี (พ.ศ. 2562-2565) ที่ได้ กำหนดให้สถานศึกษาพัฒนาระบบและกลไกการติดตาม การวัดและประเมินผลผู้เรียนให้มี ประสิทธิภาพสู่มาตรฐานสากลอีกด้วย (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดราชบุรี, 2563)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาทุนมนุษย์ โดยผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการนิเทศ ติดตาม และให้คำแนะนำครูในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี มีการกำหนดให้โรงเรียนมัธยมศึกษา ดำเนินงานจัดตั้งของศูนย์พัฒนาวิชาการ จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจที่จะศึกษาแนวทางการยกระดับ ทุนทางวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน ตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เป็นศูนย์พัฒนาวิชาการเชิงลึกในรูปแบบพหุกรณีศึกษา (Multiple case studies design)

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของ กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566*. สืบค้นเมื่อ 10 พฤษภาคม 2566, จาก <https://www.moe.go.th/360policy-and-focus-moe-2023/>
- โชติกา ใจทิพย์ และกฤษดา เขียววัฒนสุข. (2561). ศักยภาพของผู้นำองค์กรธุรกิจในฐานะการณ โลกที่มีความผันผวน ความไม่แน่นอน ความซับซ้อน และความคลุมเครือ. *วารสาร การจัดการธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 7(1), น. 1-14.
- ปรียาภรณ์ ตั้งคุณนันต์. (2561). *ความเป็นครูมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: มินิ เซอร์วิส ซัพพลาย.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และนักรบ หมี่แสน. (2560). *ครูศึกษาและการพัฒนาวิชาชีพครู*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มานิตย์ อาษานอก. (2561). การบูรณาการกระบวนการคิดเชิงออกแบบเพื่อพัฒนานวัตกรรม การจัดการเรียนรู้. *วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา*, 1(1), น. 6-12.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี. (2566). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566-2570). สืบค้นเมื่อ 28 มีนาคม 2566, จาก https://drive.google.com/file/d/1e4OoncN5Nhr1Eek16LbW_tutw6Y91g_9/view
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). พฤติกรรมบ่งชี้หลักตามระดับสมรรถนะการคิดขั้นสูง. สืบค้นเมื่อ 10 พฤษภาคม 2566, จาก <https://cbethailand.com/หลักสูตร/หลักสูตรฐานสมรรถนะ/สมรรถนะหลัก-5-ประการ/สมรรถนะการคิดขั้นสูง/พฤติกรรมบ่งชี้พฤติกรรม/>
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2564). คู่มือการดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู. สืบค้นเมื่อ 5 เมษายน 2566, จาก https://otepc.go.th/images/00YEAR 2564/03_PV1/1Mv9-2564.pdf
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดราชบุรี. (2563). แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2562-2565 ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. 2563. สืบค้นเมื่อ 28 มีนาคม 2566, จาก <http://plan.mcruc.ac.th/Work/Manual/PSH/62-65-SP.pdf>
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อังคณา อ่อนธานี. (2564). การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดขั้นสูงสำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษา. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 23(4), น. 406-418.
- Bennett, N. & Lemoine, G. J. (2014). What a difference a word makes: Understanding threats to performance in a VUCA world. *Business Horizons*, 57(3), pp. 311-317.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*, 16(3), pp. 297-334.
- Hargreaves, A. & Fullan, M. (2012). *Professional capital: Transforming teaching in every school*. New York: Teachers College Press.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), pp. 607-610.
- Likert, S. (1961). *New patterns of management*. New York: McGraw-Hill.
- Miedijensky, S., Sasson, I. & Yehuda, I. (2021). Teachers' Learning Communities for Developing High Order Thinking Skills-A Case Study of a School Pedagogical Change. *Interchange*, 52(1), pp. 577-598.